

HEJÉRMEGYELI NAPLÓ

Eldízetés helyben: 2 K 1 óra 2:50 K
 1 évté 24 K 1 évté 30 K

Felolós szerkesztő: Hlatós József

Megyéspüspökünk előadása a „Magyar egyesület a leánykereskedelm ellen” értekezőjében.

A „Magyar egyesület a leánykereskedelm ellen” most tartotta kétnapos értekezőjét, amelynek célja, hogy a társadalom különböző rétegeiben uralkodó erkölcsi élet hanyatlásának okára hívja fel a közfigyelmet. Az értekezőt, melyen nagy számban megjelent előkelő közönség vett részt, Prohászka Ottokár püspök vezette be szuggesztív erejű, mely gondolatokban gazdag elődással, amelyben azt a kérdést vizsgálotta meg, mennyiben okozója a hiteltelenség az erkölcsi hanyatlásnak.

Az erkölcsi zülles legprimitívebb oka — fejtette ki bővezető szavaiban — a gazdasági nyomorúság. Amíg az emberi élet szótját, nivóját, nem emeljük, amíg az élet gazdasági feltételeit nem biztosítjuk eléggé, nem léphetünk fel különleges követelményekkel az erkölccsel szemben. Nem állítom, hogy ezek az emberek csak azért erkölcselének, mert hitetlenek, hanem mert a szó igaz és nemes értelmében — nem emberek, nem élnek felsőbb lelki életet. Az erkölcs ott kezdődik, ahol a műveltség; ezeket ki kell emelni a sorból s rásegíteni arra, hogy emberek legyenek, biztosítani kell erkölcsi, vallásos nevelésüket s acélozni kell erkölcsi erejüket. Nem követelhetjük a proletártól az erkölcsi erőfeszítés bisérlését, a nemes akarat reakcióját, ha nem konstruáljuk meg a gazdasági előfeltételek létesítésével emberi életének nivóját, erkölcsi világát. Van azonban egy más rétege a társadalomnak, amely részvett erkölcsi, vallásos nevelésben s mégis szomorú zülleszt mutatja be az erkölcsiségnek. Itt az erkölcsitenség okát a hiteltelenségben látom a következőkél fogva:

Az erkölcs főtünyezője a biztos felismerése az eszményiségnek, a törvénynek s a törvényt valószínű akarata. A hív embernek van eszménye, feléges világa, de a hiteltelenség nincs felismerése az erkölcsi törvény felét, mert az ész, a bölcsélet olyan rendszert kanyarít belébe, amely az erkölcs alapját nem bírja megvalósítani úgy, hogy a szépség, a szenvedély azokat az alapokat gyözelemesen ki ne kezdje a bölcsélet története világoosan rámutat erre az eredményre. A hit eszményeit az

ember sem az utilitarizmus, sem a hedonizmus, sem a pozitív evclució tanításai szerint nem tehetta magává teljes biztossággal. Ahol a kétség jár, ott erős eszmény lehetetlen és ebben az észregeésben az eszmék világa nagyon könnyen elmerül. A konkrét világban úgy állunk, hogy az emberi eszményiség többé kevésbé a jó akarat inspirációjára bízta magát. Nekem — állította fel a gondolat menetét — nemcsak erős eszményiség kell, hanem az is, hogy ezt az én akaratom valószínű meg. Szükségem van gyakorlatt, edzett akaratra, de az ember lelkiismerete, akaratla oly nagy grengyöt befolyások alatt áll folyton, hogy töle erősséget, áldozatokkal és azt várni, hogy egész életét egy felsőbb eszmé szolgálataiba állítsa, nagyon nehéz. Nekem tehát felsőbb kinyilatkoztatásra van szükségem, isteni kegyelemről, isteni bafolyástól átfjárt akaratra, amely csak a hitben van meg. Az erkölcsiség nem egyéb tehát, mint egy eszmény, irányzatnak erős akaratall, a szenvedélyekkel szemben való érvényesítés; s a hit segít arra, hogy ez az erkölcsiség ne csak íge, hanem olyan íge legyen, amely tette, akaratla válik s ennek sulyalárd lép a valóságok világába.

A hitben az eszmény maga az Isten, az eszményi törvény az isteni akarat. A hit engem folyton úgy nevel, hogy egy csoport se bízzak magamban, hanem a legnagyobb ellenséget látassam magamban, mikor cselekedteimet elbírálom. Vagyis: gyengeségem öntudatára tanít s arra inspirál, hogy az isteni akarat erejével fogok csak győzni magamon. Felebrezzel bennem a felelősség érzetét s amikor így magamat nevelem, az egész társadalomnak tessék vele szolgálnot.

Az erkölcsitenség genezisére találó példát nyújt az ifjuság magatartása a hittel és a vallással szemben. A kamasz kor, a serdülés kora a belső, ösztönös élet küzdelme az erkölccsel, a finom eszményiség lelkiismeretével. Ugy látja, hogy a hitlanságot gyakran valami sulyos érzékeltség dermeszt meg, valami destruktív irányzat, amelynek eredménye, hogy a hittől akarhat szabadulni, amely legerősebb ellensége, útja a nemességnek, az ösztönösségnek, a tisztátalanságnak. Ha egy felsőbb idealizmussal tudjuk őket átítani, megnyertük a csatát. A

fatalitás maga akarja erkölcsi kódexét megírni és ez a kódex tele van pontokkal, föltekkel, sötét gondolatjelölkekkel, hogy szabaddá tehesse magát a hit alól. Az ilyen emancipálódás átkos, mert az ösztönösség felé ragad és éppen olyan veszedelmes mint a felöltötké, akik szintén csinálnak maguknak kódexet az erkölcsről. Hogy milyet, mutatja morális életünk lezülése, a műveltségnek, az ön-

megtagadásnak, az önfegyelmoteltetésnek teljes hiánya az „eretlen” is, akiket szintén a brutális ösztönösség vezet, amely nem ismer sem törvényt, sem felalósságet. Az embereket tehát fel kell emelnünk a hit fontosges idealizmusára, a legfelsőbb eszmény szeretetére, mert ez a legmagasabb kultúra s mert különben menthetetlenül elmerülünk a pozványba.

Oriási hajószerecsétlenség RÁCÁLMÁS ÉS TAS KÖZÖTT.

Dunapentelei levelezőnk írja: A Zsófia személyszállító hajó fele útjában Rácálmás határában beletűtközött a Drina személyszállító hajóba, ami Dunapentele felől ment Adonyba. Az összeütközés 7-ére vradó éjjel történt s a Drina II. oszt. utasai mind a Dunába fulladtak, mert nem volt idejük menekülni.

Részletes jelentés szemtanuk szerint: A Drina kapitánya észrevette, hogy baj van, vész jelet adott, amelyre felelt a Zsófia hajó személyzete is. A Drina visszafelé igyekezett menekülni, hogy teret nyerhessen a kitérésre, de már néhány perc múlva megtörtént a szerecsétlenség. A Drina elűső részét teszelte és néhány másodperc alatt elst-

lyedt. Akik a fülkékben pihentek épugy jáltak, mint a távalyi szerecsétlenségnél. 100 körül is lehet a II. oszt. utasok száma, mert ezekből senki nem menekülhetett. A többi utasok csónakokon szállottak a partra, miután megfogódhattak az előrebukott hajó karfájába. A Zsófia hajó is megsérült de annak kapitánya zátonyra, illetve Tas pestmegeyi község közel kirakott partjára vitte hajóját, ahonnan padlókön át kiszállott a Zsófia összes utasa.

Sokan megörültek az utasok közül az iszonyu jelénél hatása alatt. A vizsgálat megindult. Rácálmáson csónakkal lehet megközelíteni a szerecsétlenség színhelyét.

A Hadsegélyező Hivatal

a hazatérő foglyok gyámolítására és szerelataományokkal való ellátására a Vöröskereszt által kezelt akcióval párhuzamosan melyreható társadalmi mozgalmat indít.

A foglyok — mint ismeretes — bizonyos ideig zárlat alatt kénytelenek maradni, az tehát a cél, hogy a hazatértek az otthonukba indulás nehéz várakozási ideje alatt is érezzék, hogy már az ország határán figyelemmel és gyöngédséggel nézőkölí őket egy hálás ország szerelatale.

A Hadsegélyező Hivatal a katona otthonok szervezetét állítja e cél szolgálataiba, hogy azonban a gyűjtőállomások otthonait kellően szerelbessük fel: s e mellett a lényleges segítség és támogatás munkája is kezdetét vehesse: a

társadalmi sürgös támogatására van szükség.

A Hadsegélyező Hivatal ezért újból pénz- és szerelataományokat kér a társadalomtól. Ruházati cikkeket, kefék, fésűk, dohányt, gyufát, hangszert, játékszert, könyveket stb., hogy az otthonokat felszerelhesse és pénzt, hogy a szükségben szenvedőket pénzzel segíthesse. Az akció eredményeit a Vöröskereszt hasonló mozgalmára iránt tájékozódva oda juttatjuk, ahol azokra legnagyobb a szükség.

Tekintve, hogy a hazatérők nagy száma jogi és társadalmi támogatásra is rá lesz utalva, a Hadsegélyező Hivatal tájékoztató és utbalgázító irodát szerellett.

Az erre vonatkozó bővebb adatokat a hazatérők jelentkezéseiktől — parancsnokaink útján kapjuk meg.

H I R E K.

— A nyolcadik magyar hadi-kölcson. Ugy értesülünk, hogy a nyolcadik magyar hadikölcson aláírása felhívást a hó vége felé fogják kibocsátani. A nyolcadik magyar hadikölcsonköt, vönyek magasabb arfolyamnak lesznek, mint az ugyanekkor kibocsátandó osztrák hadikölcsoné. A jegyzékek iránt már most nagy az érdeklődés. Az új hadikölcson valószínűleg 5 és fél százalékos lesz; de azzal a tervvel is foglalkoznak, hogy egyidejűleg 5 százalékos járulékot is bocsássanak ki.

— Felhívás a város közönségéhez. A székesfehérvári ág. ev. egyházközség híveinek és a város jószívu közönségének áldozat készségéből fel akarja építeni a Béke templomát. A gyűjtés most indult meg és egy gyűjtés iv polgármesteri hivatalomban is elhelyeztetett. Amidőn ezt a város közönségének tudomására hozom, egyúttal igen kérem, hogy fogadják jóindulattal, támogatással és szeretettel az egyházközség nemestörökvetés és káprát adozat készségével tegye lehetővé, hogy a Béke temploma, amely a kölcsönös megértést, megbecsülést, a vallási türelmességet fogja hirdetni, meliből felépülhessen. A legkisebb adományokat is köszönettel fogadom és hirlaplaj fogom nyugtáztatni. Dr. Saára Gyula polgármester.

— Megiopta a lakasodóját. Öv. Praznovszky Agostonné Szilvány utca 11. sz. alatti lakosai folyó hó 6-án egy fiatal, állidőg házaspár a kiadó-butarozott szobát felhőnapra kivette s a bért nyomban ki is fizette. Két napig minden rendben volt, mivel azonban 8-án Praznovszkyék nem láták lakóikat, felnyitották a lakást. Legnagyobb meglepetésre a lakást félig üresen találták. Minden elmozdítható tárgy, ágynemű stb. 1200 K értékben eltűnt. A rendőrség keresi az enyveskező lakókat.

üzletben s ne ijedjen meg, ha egy királyó ugy viselkedik, mint bejárásait személyesen elintéző polgári hölgy. Kérlelése nem maradt hatástalan az üzletvezető belátta, hogy egyszerűségben is lehet valaki felséges és legfőbb csak azt sajnálta, hogy nem ördíthatta amugy kedves szerint háromszor: Gewarh heraus!

Egy másik történet: A elkött fődirektor egyszer lelkendezve rohan a királyhoz s felségek legnépszerűbbjéhez és először öltöztet, aztán römdíten elmesélte, hogy a felséges asszonyhoz egy idősebb csillagkeresztes hölgy jött nagyon izgatott volt, élejtette a keztyűjét. De ez még nem volt minden. Most jön csak a java. Az iszonyu folytatás. A világhabort befolyásoló elemeknek a felséges asszony részéről. A felséges asszony ugyanis valami borzasztó dolgot kadeott. Valami iszonyut. Ugyanis ugy gondolva hogy ő hajdőkonyabb az udvarhölgyről, gyorsan lehajolt és felémelte amannak a lejtett keztyűjét. Iszonyu. H. J. meszes, borzolt, gondolta az illemdirektor és azt hitte, most mindjárt elsüllyed a világ. Öfelsége azonban szépen meghallgatta a csaromóniás mostert jelentését és aztán fejedelt egyszerűséggel csak ezt mondta:

— Hát aztán? Felsőg, könyörgöm, a régi udvari etikett? dadogta a spanyol illemgenerális. — Kérem, amit a felségesem tesz, az máris az etikett — szót a felséges ez ott hagyta az amulós szertartásmesteri.

— Hangverseny. A zeneegylet e hó folyamán rendezi ötenegyedik hangversenyt. Közreműködők: Schlamadinger Erny zongoraművész, Hartmann Imre gondokaművész és Hermann László. Jegyek Krausz Veronánál válthatók.

rátü celt szolgáló Intézetét továbbra is fenntartassa s a nyomorgó vakok súlyos helyzetén jövőben is könnyíthessen, újból a társadalomhoz akar fordulni és különösen azokat, akiket a háborús gazdasági élet nagyobb anyagi birtokába juttatott, kívánja adakozásra serkenteni.

Mínhogy a cél, amit az egyesület szolgál, oly nemes és magasztos, hogy minden támogatóst megérdemel s eddigi tevékenysége biztosítékot nyújt abban a tekintelben, hogy áldásos működését a jövőben — ha a szükséges anyagi eszközöket rendelkezésére bocsátják — fokozott mértékben fogja teljesíteni.

Felkérem a város közönségét, hogy az egyesület céljaira adakozzon. Hivatalomban gyűjtőívet tettem ki, ahol adományát mindenképpen elismerjük. Székesfehérvár 1918. április 8.

Dr. Saára Gyula s. k. polgármester

Zita királynő életéből.

— Két kis történet. — Zita királynőről szót az alábbi kedves történet, ami mag is történet. A felséges asszony is sokszor ugy találta és tapasztalta, hogy a spanyol etikett nem modern fejedelmeknek való. Alábbi eset élenken bizonyít ezen állítás mellett. A bécsi Zwieback cégnek nagyseren kelméi voltak, ami a felséges asszonynak felűnt.

Udvarhölgyével oment a Bálvárosba Zwiebacknéhoz és kezdte kiválogatni a dolgokat. Az üzletvezető kezdelben ugy szolgálta ki, mint egy reudes polgári hölgyét, mikor azonban a királynő felhajtotta fátyolát, nagy írmán csapott, hajongott, didergett és dadogott s a felséges asszonynak csak nagy kéresek irán sikerült ráhírní a megajlott fizetvényt, hogy ne csináljon feltűnést az

Pénzadományok a Hadségelyező Hivatal főpénztára (Budapesti Képviselőház, magas földszint) címre küldendők, de irázvhatók ezek a m. kir. Postatakarékpénztárhoz is, mely esetben az utalványszelvényre rá kell írni: Hazatérő hadilogiok részére, a Hadségelyező. Hivatal 6458 sz. csekszámlája javára.

Szeretleladományok a Hadségelyező Hivatal ányéleti különítménye eméire Budapest, IV. Váci-utca 88. sz. alá küldendők.

Adakozzunk a vakoknak!

A m. kir. büfégyűmlesztő ur felhívta figyelmemet a Vakok Gyámoltó Országos egyesületé ama akciójára, hogy az ország területén az egyesület céljaira gyűjtést indít.

Nevezett egyesület a háborús feladatokkal való közvetlen kapcsolat szempontjából is mindenképpen részvölt a hazafias magyar társadalom támogatására, mert a háboruban megvakult katonák gondozásával munkátka kiképzésével és hozzátartozóik segélyezésével a hadijótóteozyság céljait is közvetlenül szolgálta. Emellett azonban közvetlenül megérdemli a legmesszebbmenő támogatást abból a szen.pontból is, hogy az eiaggott és munkaképtelen vakok segélyezése, a szegény vakok kiképzése és a szükséges anyagi eszközök megszerzése érdekében a háborús céloktól függetlenül is nehéz körülmények közt változatlan orállyel folytatja nemes működését, amelyet fentiek szerint természetesen lényegesen megnehezített az a körülmény, hogy a rendelkezésére álló erők és eszközök nagy részét a előbbiekben említett háborús feladatok szolgálataiba állították. Hogy az egyesület oly nemes emberba

Cserepek virágos ablakból.

Mind elvirulnak a virágok. Mind ködbe mennek a szép álmok, Az elmulás veled búcsónkon, Minden megváltozik a földön, De újra nyílnak a virágok És visszatérnek a szép álmok. A sugarak életre keltik Az ifju és a vén szerelmit.

A siron is kizöldül újra, A rózsza, a kóró, dudva, Csak az, aki alatta fekszik, Szeretne bár, de nem szól semmit.

A temető még senkinek Adósa nem maradt; Emlán minden fájdalom, Ha jó a pillanat.

Egy illandó, egy változó Minden vonást töröl. Megnyugszik, elhallgat szívünk, Boldog, hogy nem pöröl.

Mégis a jó Isten szemé Örökök fölétem.

Elmerülök a szivemnek Kellő közepébe, Onnan jutok leghamarabb Az ég közelébe.

Kisláng, 1918. III. M. Szabó Alala.

Ébredés.

Ira: *Kislaky Szilárd.*
— Add ide buksi fejedet. Megcsókolta piruló homlokomat. Vállára borultam s zokogva sirtam. Azután kimentünk az állomásra.
— Isten veled, bátyám.
— Szervusz Feri.

Néma kézfogás, testvéri ölelés. A robogó vonat ablakából néztem a havasokat. Gyönyörű volt. Felszakadt felkemből az a mély fájdalom, mely örök búcsúnak érzelmén fakadt.
Jobbra néztem. Halvány alak állt mellettem. Felkiáltottam: Gyula, te is jössz?

Csend volt. Kinyújtottam kezemet, bátorabbarabba ütöttem; nem állt ott senki.

Fáztam. Nem volt mellettem senki. Az ódon havasok elűntek az esti szürkületben. Nem égett kocsimban lámpa. Egyedül voltam.

A fájdalom érzést nem tudtam elaltatni szivemben. Másnapot éltem. Bagyogó nap sugar ébresztett, de én kábultan hajlottam fejemet a vasúti párnára. Fáradt voltam, féltem ébredni.

Robogtunk tovább. Evekem át ugy éreztem, mintha óriási sokaság venne körül. Beszéltem. Ajkamról izgatott szavakkal szállt az igazság.

Egyszerre felkiáltást hallottam. Az egész közönség zaja oly ijeszítően hatott. S mellettem állt bátyám, ajkán mosoly, szemében csillogás.

— Mélyen tisztelt közönség, bocsássanak meg öcsémnek, hiszen szerény már régen... nem égszen, hogy mondjam, nem egészen ép elméjű.

Homlokomon égni kezdett egy hajdani csók nyoma. Bámulva álltam ott. O volt, ki valaha szereltem, mikor még kicsi voltam. Megriadtam. Judás vagy-e? dobogó szivemről ajkamra szállt a fájdalom jajtálata, de nem volt hangom, mely kimondja azt. Bátyám, ki bátyám volt valaha, tönkretett, el akart ejteni. Éreztem, hogy vérem agyamba száll, mozdulatlanul álltam ott, hiszen eljött minden, a mitől féltem, ő lett az ellenségem, kit legjobban szerettem.
Éveket éreztem mulni újra. Kór-

házban voltam. Azt mondták, nincs már remény. Egy apáca kezembe adta a föszületet. Jött a pap. Nem láttam őt. Nagyön előtt volt az utolsó kenethez készítették elő az asztalkát. Bagyadtán voltam. Ajkaim lázasan értek össze, éreztem, hogy kazán van bennem, feszített a gőz s nem tudott megnyitni a szelep.

A pap felem hajolt és dermedve megállt. En lázas szemekkel bámultam egy ismerős arcba, erőltettem emlékezetemet; de nem jutott eszembe, ki lehet.

— Feri, bocsáss meg, szeress újra, mielőtt elmész, mond, hogy mindent feledél.

Siri. En kezdtem halványan emlékezni. Ugy éreztem, mintha újra, egyre jobban égett volna a homlokom. Eszembe jutott egy harminc éves, ifjúkori, testvéri csók.

— Béke veled, Gyulám. Reám borult, könnyei fűdtőlég öntözték lázas arcomat. Mosoly állt ajkamra. Megnedvesült szemem kértem, adja nekem az Uravatót. Eljött az Ur. Béke volt lelkebben. Homlokomra tettem bátyám kezét, megrezzenem, olyan hideg volt.

Felbredtem. Anyám állt ágyam mellett, hideg borogatást rakott lázas homlokomra.

Fajérmege hadiárvai. A megyei árvaszék jelentése ez: március hó végéig 2769 volt a hadiárvak száma. Ezek közül 2600 az édes anyjánál, a többi pedig részint egyéb hozzátartozóinál, részint jószágok, intézetekben, vagy családoknál, részint örökbefogadás által nyert elhelyezést.

Nagy betörők kis betörése. Kron Sándor a Fehérváron vendégszerelt betörő társaság helyi ciceronéj, annyira bejött a valóságba, hogy olyan ügyeket is elmond most a főkapitánynak, amiről eddig nem is tudtak, talán még a károsluk sem. Így bevallotta, hogy a tudósításainkban állandóan szerepelt Pencsak Istvánnal és egy Civil-Lajos-nevű cinkoslással múlt hételején Budapesten betörtek a Garay utca 7. vagy 9. sz. alatt levő díorkátrába és onnan nagy mennyiségű diót és mogyorót loptak. Rendőrségünk nyomozása legapróbb részleikig kiterjedt egész munkát foglalt el az ügyességnek. Megállapította már a rendőrség, hogy a Virág I. Ferenc kárára elkövetett betörés Virágnak egy volt sergéje irányította, ez adott pontos helyszínt az ott még kapitulánsok is a betörőknek. Ez az ipse is már rendőrségünk foglya, egyelőre tagad, de Kron már szemébe vettette az igazat.

Díktörő írjak össze a hadiárvakat. Az árvaszékekre országsszerű hatalmas fölédet vár: a hadiözegek és árvak összeírása, lajstromozása olyan föladat, amivel már kevés létszámuk mellett a hivatalok nem tudnak megbirkózni. Az árvaszékelt vezetői a kultuszminiszterhez fordultak, hogy a tanulóifjúság segítsen a nagy munkában. A közoktatásügyi miniszter most rendeletet küldött az özsök középiskolák igazgatóihoz. Elrendelte, hogy azokat a középiskolai tanulókat, akik szülői engedéllyel vállalkoznak, becsásák az árvaszékelt rendelkezésére a hadiárvak összeírására végotti.

Adózás. A pénzügyigazgatóság jelentése szerint fejérmegyében a folyó évi március hó végéig esedékes vált bírszári követelés értéke 3.950.527 korona 08 fillért, erre március végéig beizeltelt 1.836.590 korona 92 fillér s így hátralékban maradt 1.513.636 korona 16 fillér.

Bekapcsolt új állomások. 41. Heczer Sándor Lővő t. u. 22 — 145. Brenner Lajos Nagy Sándor 4. — 223 Máv. képviselő Dv. pu. — 380 Dr. Holly Géza Kempelen-tér 3. — 381 Rudbányai Imre Nádor u. 12. — **Megszűnt állomások:** 72 Ipartestület. — 169. Wollner Sándor. — 189. Say Viktor. — 183. Luffor Ferenc — 197. Marschall Mátyas. — 394. Hübner Károly. — 321. Lachmann Rezső. — 324 Wrabel József. — 344. 17. honv. pótz. lábadó. — 346. Mihályi István. — 371. Csató Ferenc. — 376. Augszia gyorssegély.

Kimutatás. A székesfehérvári tudóbaosztók gondozó intéze március hó folyamán felvett 11 helybéli családot 29 taggal; ezek a gondozottak száma 81 helybéli család 309 taggal. A hó folyamán az intézet kiszolgált 1488 liter tejfel, 54 kg. kenyérliszt, 1 kg. borsót 1141 02 fillér értékben, kezelésre 150 K, összesen 1142 K 52 fill.

Tűz. Tegnap délután 1 órakor a Szarcsa-u. 10. sz. ház udvarán eddig ismeretlen okból kigyuladt egy szalmakazal, melyől tüzet fogott a mellette volt kazal is és mind a két kazal elégett.

Felvételi tanulóképző intézetbe. A pápai m. kir. Állami elemi püspöki tanulóképző intézet I. osztályában a jövő 1918 19. tanévre 5 teljesen ingyenes, 12 földiát fizető hely jön írásesésben míg az intézet növekedés számára berendezett interduktusba 15 teljes díjat fizető növendék nyer lakást és ellátást. A kedvezményes helyek a közép vagy polgari iskola IV. osztályú jó eredménnyel végzett tanulóknak fognak adományoztatni. Ezenfelül a duanati református egyházkezelő biz. a közép vagy polgari iskola IV. osztályú jó eredménnyel végzett tanulóknak külön is segítséi. A teljes díjat fizető elhatárolt ávt 400 koronába korlátozta. A tanulmányok beiktatásánál a „Néptanító Lapja”-ban közölt teljes pályázati hirdetés tartalmazza; egybenként késszeggel ad felvilágosítást az intézet igazgatója is.

A papírdrágaság és papírhány nyomorúságai: éri a magyar sajtó. Ausztra számára nálunk rekvirálnak gabonát, hizsinnak sertést, de Ausztra nem ad nekünk újságpapírt; csak újságpapirusorát. Ebben a nehéz helyzetben egy ideig, míg a kormány által régen megígért, de eddig csak ígért maradt segítség megérkezik, úgy küzdünk meg a helyzet nehézségeivel, a hogy lehet. Kevésbé papírt veszünk igénybe s a megmaradt oldalon tömörebb szedéssel adjuk a rendes anyagot. Ismételtjük, a terjedelemeink ez a leshatítása csak ideiglenes s mielőtt a Papírúpon az igért, olcsóbb és elégséges mennyiségű papírt kiutalja, a régi 4 oldal terjedelemez visszatérünk.

Könyvismertetések.

Új népies olvasmányok. A műjódésének hetvenedik eszten dejt az év májusában betöltő Szent István látogatása az volt egyik legfőbb törekvése, hogy a magyar népr. értékes ismeretterjesztő, szókazozató és vallásos könyvekkel lássa el. Népművelő célját szolgálatában néhány évire előtt indította meg a „Népiraták” című kitűnő könyvsorozatát, melynek keretében már háromszáznál több olvasmány jelent meg. E sorozat legújabbán a következő köteteket gyarapult:

„IV. Károly király.” — Irta Cséplő István, ára 40 fillér. — „I. Ferenc József.” — Irta Horváth E. János, ára 40 fillér. — „Erdélyről.” — Irta Szekeres József dr., ára 50 fillér. — „Aki a föld, az a haza.” — Mezőgazdasági vezérnagyal. Irta Weinger Mátyas, ára 40 fillér. — „Tudnivalók a kath. autonomiáról.” — Irta dr. Takács Menyért, ára 40 fillér. — „Kát anyáról.” — Eibeszelés. Irta Bathory Nándorné, ára 30 fillér. — „Fiter ur Dekány meg a felesége.” — Elbeszélés. Irta Róvó Lajos, ára 40 fillér. — „A Mitványok, a szomorúaknak, szenvedőknek.” — Irta Tóti József, ára 40 fillér.

A háború alatt indította meg a Szent-István társulat a „Keresztény kis könyvtár” című sorozatot, mely-

nek eddig közre adott 19 kötetét köztört a következők a legújabbak: „Igazságosság és béke.” — Irta Gieswein Sándor dr., ára 20 fillér. — „Az Isten ostroma Jézus példabeszédeiben.” — Irta Tóth Kálmán dr., ára 30 fillér. — „Krisztus titokzatos teste szent Pál tanításában.” — ára 30 fillér. — A nagyarányu elterjedésre érdemes és alkalmas, kitűnően megírt, csinos és olcsó füzetek a Szent-István Társulat könyvkereskedésében (IV. Keresztméli u. 2.) szerezhetők meg.

Könnyes ellen kitűnően bevált bizsár a Störk-paszulla. Egy doboz ára 150 korona. Kapható: Szabó Róbert Károly királyi téri gyógyszerüzében.

Székesfehérvári közp. szeszifőző szövetkezet frudáját. Távirdu-utca 6. szám alá helyezte. Telefon 237.

Viszkeletsgépet, söm t, üht a legnagyobbban elmuasítja a dr. Fieschler eredeti törvényesen védett

SKABOFORM BARNA ZSIR
Nincs szaga. Nem piszkál. Mindig eredetileg peccses dr. Fieschler félt kérik. Própátégéy 230 K, nagy létegy 4 K, családi adag 11 K. Szekesfehérvár és vidék részére foraktár: Fajazi Anyos Emil. Orvanyat gyógyszerüz: Szekesfehérváron. Vételnél a „Skaboform” hédjegyre ügyeljünk.

Székesfehérvár: szab. kir. város polgármesterétől.
3548 1918. szám.

Hirdetmény.

Az Országos Közélelmezési Hivatal vezelő m. kir. miniszternek a sovány sertések hatóságí igénybevétele tárgyában kiadott 790500 1918. VI. számú rendeletét tudomásulvél és szigorú alkalmazkodás végett ezennel közzéteszem.
Székesfehérvár, 1918 április 4-én.

Dr. Saára Gyula s. k. polgármester.

Az 1918. évi február hó 13 án 36974/1918. szám alatt kelt rendelettel kapcsolatban értesitem polgármester urat, hogy a sovány sertés felajánlás a folyó hó 10 én lejárt záros határidő alatt dacára a bizalási haszonrészesedés címen biztosított tekintélyes praemiumnak, nemcsak a kívánt eredménnyel nem járt, hanem csak jelentéktelen mennyiség felajánlása vezetett. Ennél fogva hadserég, valamint az ellátatlan polgári lakosság zsirusztiségletének biztosítása érdekében a 4207/1915. M. E. számú rendelet 1, 2 és 11 §§-ai, illetve a 3590/1916 M. E. számú rendelet alapján az ipari bizalásra alkalmas 40 kg-nál súlyosabb sovány sertéseknek a hatóságí igénybevételel a földmívelésügyi miniszter ural egyetértőleg elfrendelve annak a hatóság közbejötté mellett foganatosításával az Országos Sertésforgalmi Irodát megbiztam.

Ez az igénybevétele önként értehetőleg kiterjed azokra a sovány sertésekre is, amelyek szabályszerű hatóságí engedély alapján ugyan, de még csak ezután lettek volna hibásba beiditthatók, avagy a hizsinnak még csak kezdetén vannak. Az ilyen engedély alapján hizlálni kívánt sertések azonban az igénybevétele alól mentesülhetnek abban

Mozi.

Az Uránia igazgatója közli:

A tűz. Pakots József gyönyört novellája kerül szerdán és csőfőtökön az Uránia műsorára Regos Mária, Hollay Kamilla és Kornay főszereplésével. A Star filmgyár, melynek minden filmje megépő szed, ezuttal is kitesz magáért. Decsy Alfréd remek rendezésével és a szereplők igaz, művészi játékaival. „A tűz” kellemes és élvezetes estét nyújt. Gyegyek elővételben naponta 11—12 ig az Uránia pentáránál és Ulmannál egész napon át kaphatók. Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Az Apolló igazgatósága közli:

Beregi Oszkár filinje az Apollóban. „A föld embere” címen egy háromfelvonásos nagyhatású dráma mutat be szerdán az Apolló színház. A címszerepet Beregi Oszkár játssza a töle megszokott művészettel. Partnereit játszik: Pálhory Gizella, Mészáros Gizella, Halmi Margit, Hegedűs Ferenc és Pártos Dezső, akik mindannyian kimagasló alakítás nyújtanak. A dráma egy bányaármók tragikus sorsát tárgyalja vonzó, halásos jelenetekben. Beregi Oszkár így nyilatkozott a filmszinesztről: „Filmszinesznek lenni a legszebb feladat, millióknak játszani ez a legnagyobb jutalom.”

az esetben, ha a szakszerű bizalás előfeltételek egyökéntl fennforgása mellett azokat tulajdosok ré szemre az Országos Sertésforgalmi Iroda úján szerződésileg lekötö. Az Országos Sertésforgalmi Iroda, illetve igazolt megbizottja, vagy bizománysa a szóban levő céloknek megfelelő sertéseket ehhez képest polgármester ural bejelenteni, a bejelentés s már jelen rendeletm erejénél fogva rekvirált sertéseknek pedig az Országos Sertésforgalmi Iroda részére való kiszolgáltatásá iránt polgármester ur intézkedni tartozik.

A tenyészállomány kimélese érdekében az igénybevételel eljárás során az alábbi korlátozások figyelembevételel rendelem el:

1. Az igénybevételel megelőzőleg is tenyészési céra szolgált anyakocák és kasszettek igénybevétele minden körülmény között melözendő a tenyészállomány megfelelő kiegesztésére végett pedig a rendszeresen tenyészésre szolgált kocaállomány 1/3 részének megfelelő számú s egyébként rekvirálás alá kerülő, de tenyészési céra alkalmas sovány sertés a tenyészésnél visszahagyandó. Külön kiemelem, hogy azon körülmény, hogy a sildők a kanokkal össze voltak már eresztve, nem mentesíthet az igénybevétele alól, mert az különbben visszaéléssékk forrásává válhatna.

2. Az állattenyésztés szempontjából különös értéket bíró országos hírt tenyészettek állományából, amelyek sildő állományukat eddig is rendszeresen tenyészanyagként adták el, és amelyek ezek jellegét a felszámolási eljárás során a földmívelésügyi miniszter ur a vármegyeli gazdasági felügyelők javaslata alapján megállapítja s csakis a tenyészési célokra nem alkalmas vagy nem szükséges sertések véhető igénybe.

3. A gazdasági és házi zsirusztiséglet biztosítása céljából a tenyészanyagot és pldján kívül

